

Qué és el COLTAN ?



Conseqüències de l'exploració de les riqueses naturals en la República Democràtica del Congo

Què és el coltan?

El terme “**coltan**” no s'utilitza en llenguatge científic doncs no és cap mineral estable, és una aliatge de dos metalls:

la **columbita**: òxid de niobi amb ferro i manganès (Fe, Mn), Nb_2O_6 i

la **tantalita**, òxid de tàntal amb ferro i manganès (Fe, Mn), Ta_2O_6 .

Dues paraules clau: TANTALI i NIOBI

El coltan és fonamental per a la fabricació i desenvolupament de noves tecnologies, degut a les seves propietats: superconductivitat, caràcter ultrarrefractant (minerals capaços de suportar temperatures molt elevades), té la propietat d'emmagatzemar càrrega elèctrica temporal i alliberar-la quan es necessita, alta resistència a la corrosió i a l'alteració en general.

Per això el trobem als microprocessadors, a les bateries, als microcircuitos i als condensadors de telèfons mòbils, videoconsoles, ordinadors, pantalles de plasma, càmeres digitals o equips d'alta tecnologia, míssils balístics, als airbags i en armes “intel·ligents”, també en medicina (implants), indústria aeroespacial, levitació magnètica, etcètera. El seu 'boom' va arribar amb la telefonia mòbil en utilitzar-se en la fabricació de condensadors de tàntal, que per les seves característiques poden ésser molt més petits.

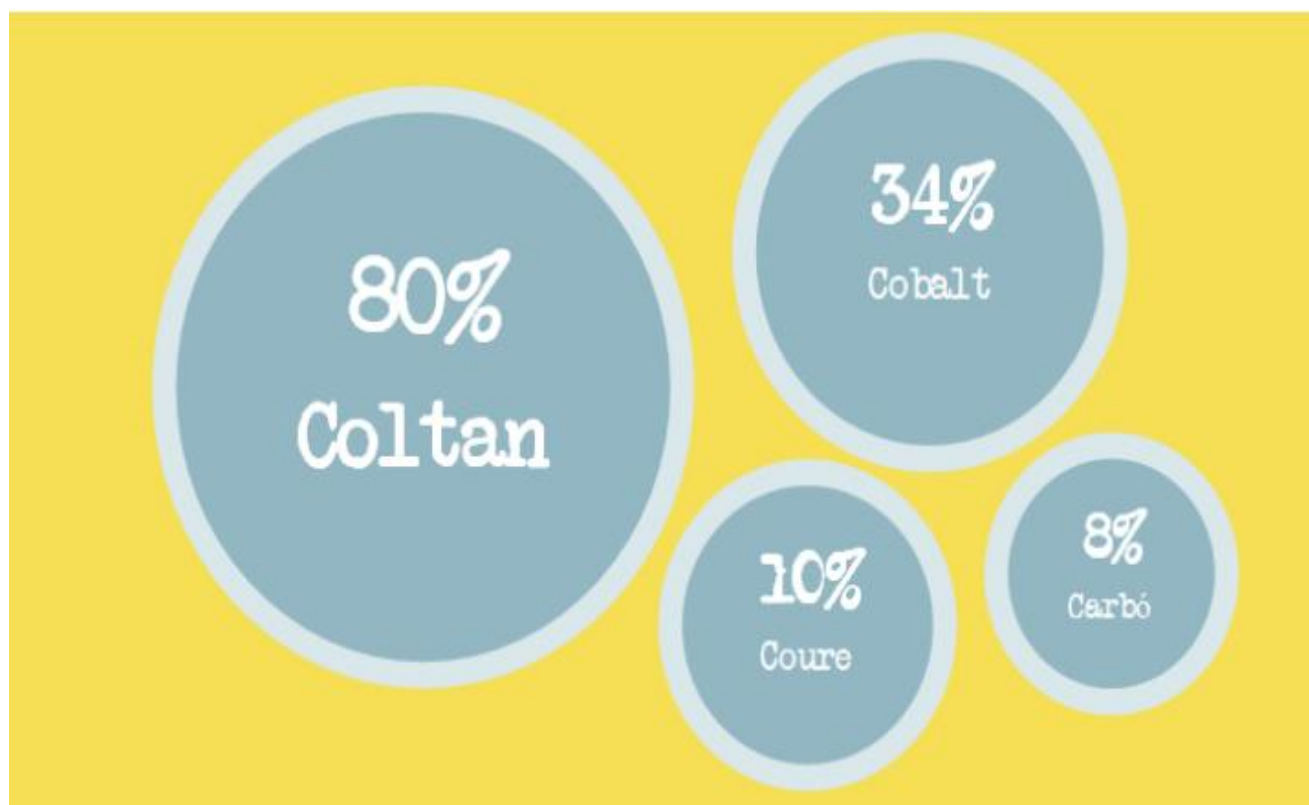


On són les reserves naturals de coltan?

Brasil, la República Democràtica del Congo (RDC) i Austràlia són els principals productors de coltan, amb un 27%, 13% i 12% de la producció mundial al 2009, respectivament.

Es calcula però que entre el 64% i 80% de les reserves naturals d'aquest mineral es troben a la RDC, principalment a les regions de Nord i Sud Kivu.

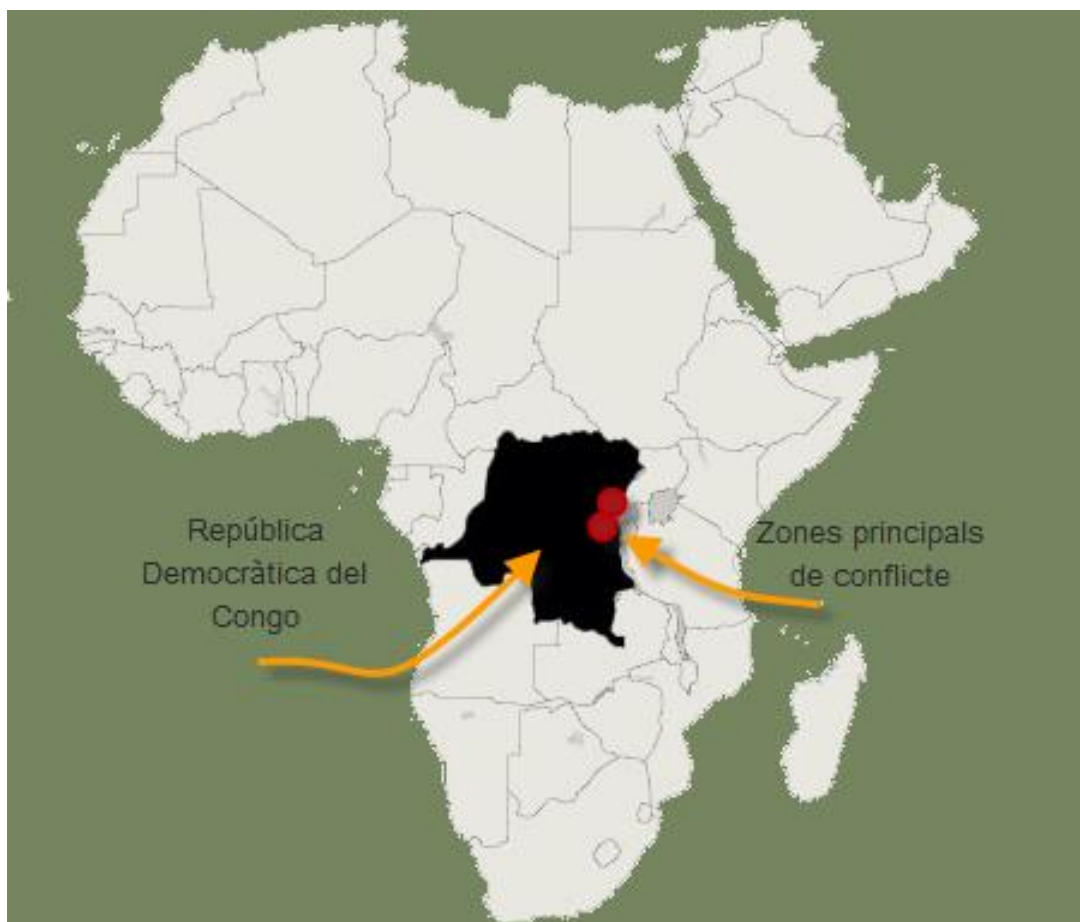
La RDC té una gran riquesa natural: flora (segona reserva forestal mundial, després de Brasil), fauna (reserva protegides d'elefants i goril·les) i minerals. Aquest gràfic representa la riquesa mineral de la RDC, on els percentatges estan calculats sobre el total de reserves naturals mundials:



La RD del Congo i l'exploració de les riqueses naturals:

La RDC ha estat explotada a causa de les seves grans riqueses naturals des del seu descobriment en 1870. Disposar de coltan en grans quantitats en el teu territori, element tan preuat i cobejat, és un privilegi que s'ha convertit en una maledicció per a la població d'aquest país, ja que està tacat de sang.

L'explotació del coltan i d'altres productes minerals a l'est de la RDC ha estat, i està, lligada a conflictes armats que tenen com objectiu encobert aconseguir el control d'aquest material. Condicions d'explotació en règim de semi esclavitud, desastres mediambientals amb gravíssimes repercussions sobre l'ecosistema, i greus problemes de salut associats amb els arcaics i infrahumans mètodes d'explotació, fan d'aquesta riquesa una de les principals causes de la seva pobresa.



La RD del Congo en xifres:

5.400.000 morts violentes entre 1998 i 2007

1.400.000 de desplaçats interns

500.000 de refugiats

300.000 nens soldat

1152 dones són violades cada dia

57% de dones embarassades tenen anèmia

43 anys d'esperança de vida

2 de cada 5 nens/nenes moren abans dels 5 anys

24 milions dels 30 milions de nens i nenes en edat escolar no van a l'escola

Més sobre el conflicte armat:

- Països veïns com Rwanda i Uganda tenen una gran responsabilitat en el conflicte actual, fruit dels seus interessos econòmics (**explotació dels recursos**) i geopolítics (**control del territori**).
- Governos estrangers i multinacionals estan implicades en l'explotació del recursos i **el finançament dels grups armats** .
- Fraccions de l'exèrcit congolès, rwandès i ugandès; grups armats local, i milícies **controlen i extrauen de manera fraudulenta els** recursos naturals de la zona per vendre'ls a les multinacionals .
- Nacions Unides té desplegats més de 18.000 cascos blaus a tot el país. L'organització està acusada d'inacció i inoperativitat davant els atacs dels rebels, de casos de corrupció, i els seus soldats han estat involucrats en milers de casos de **violacions i d'abusos sexuals, i de tràfic d'armes**.

El procés d'exploració del coltan

Podem resumir el procés d'exploració en 6 etapes:

1. Les mines: *Una "febre de l'or" amb violència i armes.*

De les 13 grans mines de la regió, 12 estan controlades per grups armats com la milícia ruandesa FDLR o l'exèrcit congolès. Els abusos contra la població civil, especialment contra les dones, són constants. (Font: IPIS)

2. Les cases d'intercanvi: *Mirant cap a l'altre costat.*

De les mines, el coltan es transporta a les ciutats de "negociació"¹, i d'allà a les dues principals ciutats de la regió: Bukavu i Goma. El 90% de les cases comercials operen il·legalment i es calcula que les milícies van guanyar \$180 milions l'any 2008 (Font: Enough report).

3. Exportadors: *Els minerals entren al mercat internacional.*

En l'actualitat, l'únic sistema que els exportadors utilitzen per evitar la compra de coltan tacat de sang és la garantia verbal: simplement pregunten, "Ha obtingut vostè aquest mineral d'una zona de conflicte?". L'exportador continua endavant amb la compra sense cap prova de la procedència del mineral. (Font: Enough report)

4. Els països de trànsit: *L'origen dels minerals s'enfosqueix.*

Els minerals s'envien per carretera, vaixell o avió als països veïns de Rwanda, Uganda i Burundi. Part d'aquests minerals s'introdueix per contraban a través de les fronteres poroses del Congo. La manca de transparència dels governs veïns impedeix certificar l'origen de manera clara dels minerals exportats.

5. Refineries: *Transformar els Minerals en Metalls.*

Per poder vendre els minerals en el mercat mundial cal transformar-los en metalls refinats. Les refineries es troben principalment a l'Àsia oriental. Quan s'intenta rastrejar els orígens de les cadenes de subministrament, les refineries són un enllaç crític: després que el mineral és refinat és impossible distingir el tàntal que es va originar al Congo del tàntal d'altres fonts.

6. Empreses electròniques *Minerals del conflicte al teu telèfon.*

Finalment, les refineries venen els minerals congolesos a les empreses d'electrònica. Aquestes companyies fabriquen amb ells els productes que tots coneixem i comprem: telèfons, vídeo consoles, portàtils ... Les companyies no disposen en l'actualitat d'un sistema per traçar, auditar i certificar l'origen dels minerals. Com a conseqüència, tots els telèfons i portàtils poden contenir minerals de la RDC tacats de sang.

1. Petits nuclis urbans fora de la zona d'exploració, allunats de les grans ciutats, on els primers intermediaris de la cadena compren els minerals.

Sabies que?

- El preu del quilo de coltan al **mercat internacional** varia entre **280-330** euros.
- El quilo de coltan es paga a les **cases d'intercanvi** de la RDC a **25-50**₁ euros.
- Per un quilo de coltan, es paga a **un miner**₂ de la RDC entre **7-16** euros.
- Per treballar a les mines de coltan **un nen** cobra entre **0,25-1** euro al dia .

1. Les oscil·lacions de preus estan en funció de la qualitat del material

2. Un miner aconsegueix reunir, treballant durament i amb molta sort, 1 quilo de coltan en un dia i mig de feina.

Fonts: GADHOP informe impacte socioeconòmic explotació mineral a Nord Kivu 2012 /canal solidari/blocs.xtec.cat. United Nations Webpage

Vols saber més? Investiga ...

- **Les principals multinacionals que exporten coltan** : Cabot corporation Boston,MA; OM Group de Cleveland, Ohio; AVX Myrtle Beach,SC, Eagle Wings Resources International, Ohio; Trinitech International Ohio; Kemet Electronics Corporation, Greenville, SC; Vishay Sprague. Malvern,PA
- **Principals empreses d'altres països que són part de la cadena d'explotació de coltan:** HC Alemanya Starc i Epcos, Nigncxia de la Xina, i George Forrest Internacional de Bèlgica.
- **A la Xina, que ja fabrica el 50% dels aparells mundials.** Shenzhen, a 40 quilòmetres de Honk Kong, és farcida d'empreses tecnològiques com Foxconn, un grup industrial taiwanès gegantí, amb una plantilla de 420.000 persones, que treballa per a Apple, Nokia o Sonny Ericsson.